

Załącznik do pisma znak PIWz.4114.2.681.2021 z dnia 11.05.2021

Afrykański pomór świń (African swine fever - ASF) to groźna, zakaźna i zaraźliwa choroba wirusowa świń domowych, świniodzików oraz dzików. W przypadku wystąpienia ASF w stadzie dochodzi do dużych spadków w produkcji: zakażenie przebiega powoli i obejmuje znaczny odsetek zwierząt w stadzie, przy czym śmiertelność zwierząt sięga nawet 100%. Ludzie nie są wrażliwi na zakażenie wirusem ASF, w związku z czym choroba ta nie stwarza zagrożenia dla ich zdrowia i życia.

Wystąpienie ASF skutkuje przede wszystkim narażeniem kraju na olbrzymie straty finansowe związane w pierwszej kolejności z kosztami związanymi ze zwalczaniem choroby w gospodarstwach gdzie zostanie stwierdzona (wiążącymi się m.in. z zabiciem zwierząt z zapowietrzonego stada i utylizacją ich zwłok, koniecznością przeprowadzenia oczyszczania i dezynfekcji oraz badań laboratoryjnych), jak również z drastycznym ograniczeniem możliwości sprzedaży i wywozu świń lub wieprzowiny zarówno w kraju jak i poza jego granice.

Główną przyczyną rozprzestrzeniania się wirusa są zarażone dziki, chociaż nie bez znaczenia pozostaje czynnik ludzki. Stąd Powiatowy Lekarz Weterynarii w Jaworze przypomina o podstawowych zasadach postępowania:

Hodowcy trzody chlewnej / rolnicy

- nie kupowanie świń nieoznakowanych i bez świadectwa weterynaryjnego
- nie skarmianie zwierząt paszą niewiadomego pochodzenia ani produktami (w tym resztkami, zlewkami) pochodzenia zwierzęcego;
- unikanie kontaktu z padłymi świniami (lub dzikami) - w przypadku kontaktu z padłą swinia lub dzikiem należy jak najszybciej umyć ręce lub zdezynfekować środkiem na bazie alkoholu oraz oczyścić i zdezynfekować obuwie;
- zabezpieczenie budynku, w którym są utrzymywane świnie, przed dostępem zwierząt domowych;
- utrzymywanie świń w budynkach, w których nie są jednocześnie utrzymywane inne zwierzęta gospodarskie kopytne;
- zabezpieczenie budynków inwentarskich, magazynów pasz oraz miejsc przechowywania ściółki przed dostępem zwierząt dzikich (w tym gryzoni);
- rezygnacja z udziału w polowaniach;
- nie wnoszenie do gospodarstw części dzików;
- zachowanie podstawowych zasad higieny:
  - odkażanie rąk i obuwia,
  - stosowanie odzieży ochronnej i narzędzi pozostawianych w budynku inwentarskim po zakończeniu prac,
  - okresowe odkażanie odzieży ochronnej i narzędzi;
- zastosowanie mat dezynfekcyjnych na wjazdach i wyjazdach do gospodarstw i przed wejściami do budynków inwentarskich;
- uniemożliwienie osobom postronnym (nie zajmującym się zawodowo zwierzętami lub leczeniem zwierząt w danym gospodarstwie) wchodzenia - zwłaszcza po kontakcie z padłą swinia lub dzikiem - do budynków inwentarskich w gospodarstwach, w których utrzymywane są świnie

W przypadku stwierdzenia w stadzie świń niepokojących objawów chorobowych lub padnięć świń, każdy hodowca powinien przekazać tę informację do powiatowego lekarza weterynarii bezpośrednio albo za pośrednictwem lekarza weterynarii opiekującego się gospodarstwem lub właściwego miejscowo organu samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza).

Myśliwi / leśnicy

Podczas polowania lub odstrzału sanitarnego dzików używanie

- oczyszczonego i odkażonego sprzętu oraz obuwia,
- odzieży poddanej procesowi mającemu na celu inaktywację wirusa afrykańskiego pomoru świń

Wszyscy:

Najczęstszym sposobem zakażenia zwierząt jest bezpośredni lub pośredni kontakt ze zwierzętami zakażonymi. Rozprzestrzenianie się wirusa jest stosunkowo łatwe za pośrednictwem osób i pojazdów odwiedzających gospodarstwo, skażonego sprzętu i narzędzi, zwierząt mających swobodny dostęp do gospodarstwa (gryzonie, koty, psy), jak również przez skażoną paszę, wodę oraz skarmianie zwierząt odpadami kuchennymi (zlewkami) zawierającymi nieprzetworzone mięso zakażonych świń lub dzików.

Należy powstrzymać się od wizyt w gospodarstwie, w którym utrzymywane są świnię, o ile przebywało się w lesie, na co najmniej 72 godziny po takiej wizycie.

Należy też pamiętać, że wirus ASF może znajdować się również w przywożonej spoza UE żywności zawierająca produkty pochodzenia zwierzęcego. Jej przywożenie, bez stosownej zgody, jest zabronione.